

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Articulus I. An Deum clarè videri per gratiam sit possibile?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

fore ubique: quia immenſitas faceret illam indiſtantem non ſecundum ſe totaliter, ſed ſecundum ſui partem virtualem, quatenus nempe æquivaleret loco proprio determinato creaturæ: & ſic pariter non ſequitur, quod creatura ſit æterna, vel ab æterno, quia æternitas illam DEO facit præſentem non ſe totâ, ſed ſecundum illam partem, vel (ut appellant) ſinum virtualem æternitatis, ſecundum quem correſpondet propriæ durationi & menſuræ creatæ, ac certæ temporis differentiæ.

22. Inferes ex dictis primò. Quamvis omnia ſucceſſiva etiam contraria & repugnantia, mors & vita, peccatum & gratia ſint ſimul præſentia in æternitate, non tamen deſtrui ipſorum eſſentialem ſucceſſionem aut contrarietatem, quia illa præſentia eſt ipſis extrinſeca, non intrinſeca;

nempe præſentialitate æternitatis ſe ad illa extendentis, non præſentialitate ſuæ durationis ad æternitatem ſe extendentis.

Ipſa quoque æternitas non adæquatè, ſed virtualiter inadæquatè ad illa extenditur; ita nimirum, ut ſecundum aliam perfectionem virtualem exhibeat Judam Apoſtolum, ſecundum aliam partem Judam proditorem; ſecundum aliam partem virtualem Antichriſtum natum, ſecundum aliam mortuum. Unde

Inferes ſecundò. Utramque propoſitionem ſi-23, ne contradictione verificari poſſe: *Nunc Antichriſtus eſt, nunc Antichriſtus non eſt*: ſi nimirum in prima propoſitione *ly nunc* ſignificet menſuram alienam & *Nunc* æternitatis: in altera verò menſuram propriæ durationis.

DISPUTATIO VI.

DE

Exiſtentia & poſſibilitate viſionis DEI.

CONſideravimus DEUM, ut in ſe eſt, nunc ipſum contemplantur, *prout eſt in cognitione noſtra*: quod triplici modo fieri poſteſt. Primò quidem naturali & abſtractivâ cognitione, quâ ex *viſibilibus* effectibus *inviſibilia DEI* intelliguntur: quomodo DEUM à nobis cognosci, nec invincibiliter ignorari poſſe initio dictum eſt. Secundò cognitione ſupernaturali, ſed obſcurâ tamen, & abſtractivâ, quâ ex lumine & habitu fidei procedit, ſuo loco diſcutienda. Tertiò clarâ

& intuitivâ, quâ DEUS ut in ſe eſt, cognoscitur, & per analogiam ad viſionem corpoream, *viſio* appellatur, verè *viſio magna*! Ex 2. quâ mentes beatæ *Regem in decore ſuo videbunt*. Il. 33. non ampliùs in umbra fidei, ſed luce gloriæ, non in *enigmate, ſed facie ad faciem*. 1. Corinth. 13. Hujus exiſtentiam & poſſibilitatem præſenti diſputatione diſquirimus, & à certis ad incertiora progredimur.

ARTICULUS I.

An DEVM clarè videri per gratiam ſit poſſibile?

SUMMARIÆ.

1. *Hæreſis contra præſentem doctrinam & contraria Catholica veritas.*
2. *Exponuntur objecta teſtimonia S. ſcript.*
3. *Et authoritates quorundam SS. PP.*
4. *Beati de factò DEVM vident.*

1. ARmenorum error fuit, quos refert Arnica-
nus l. 14. c. 1. & cujuſdam Almarici tempore Innocentii III. quod DEUS per nullam potentiam ab aliquo intellectu creato intuitivè videri poſſit. Cujus oppoſita ſententia eſt de fide ex SS. litteris 1. Jo. 3. *videmus nunc per ſpeculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem &c.* Taliâ habentur Matt. 5. & Matt. 18. Ex quâ infalſibiliter ſequitur altera pars concluſionis: quia actus probat potentiam, & confirmat ſpeciali ratione S. Doctòr: Poſſibile eſt ut creaturâ rationalis conſequatur ſuam beatitudinem: ſed ejus beatitudo conſiſtit in clara viſione DEI: ergo poſſibile eſt ut creaturâ rationalis DEUM videat.

2. Neque obſtant primò illa ſcript. loca, quibus negari videtur poſſibilitas creaturæ viſionis, uti

cum 1. Tim. 2. DEUS dicitur *inviſibilis*, &c. 6. quem nullus hominum vidit, ſed nec videre poſteſt. & 1. Jo. 1. *DEVM nemo vidit unquam*. Nam Reſp. Hæc loca ſecundum SS. PP. interpretationem intelligendâ eſſe juxta contextûs diverſitatem vel de viſu corporeo, vel de viſione, quæ ſit viribus ac lumine naturæ, vel in hâc vita ſecundum legem DEI ordinariâ, vel tandem de viſione comprehenſivâ DEI, qualem non tantum haberi poſſe, ſed ſe ipſos de factò habere, jaçitabant hæretici Anomæi, ut refert Theodoret. l. 4. hæret. fab.

Neque obſtant ſecundò authoritates quorundam SS. PP. velut Hieron. in c. 1. *Iſaie dicentis, nullam creaturam videre faciem DEI juxta naturæ ſuæ proportionem*. S. Baſil. l. 1. contra Eunom. *Subſtantiam DEI eſſe omnibus, præterquam Paternicò, & Spiritui S. inviſibilem*. S. Chryſoſt. ho. 14. in Jo. *nec Prophetas, nec Angelos DEVM vidiffe, ſed ſolum filium & ſpiritum S.* Dicendum enim eſt cum S. D. hîc a. 1. ad 1. Hos aliosque SS. PP. de quorum mente & ſenſu aliunde ſatis

latis constat, solum negasse, quod creatura possit competere comprehensioni DEI cognitio, siquidem disputabant contra Eunomium & Anomæos haereticos, qui dicebant, se etiam naturali cognitione DEUM comprehendere. Et hoc colligit citatus S. D. ex verbis Chrysostr. paulo post predicta verba subiectis, quibus visionem vocat certissimam Patris considerationem, & comprehensionem tantam, quantum Pater habet de Filio. Qui etiam ho. 69. ad pop. inquit: Beatos Regem ipsum contueri, manifeste non per introitum, non per anigma, non per speculum, sed facie ad faciem, non per fidem, sed per specium, quid clarus?

4. Possibilitatem huius visionis præterea probat ipse actus, siquidem à Florentino in Decreto unionis definitum est, animas plene purgatas clare intueri DEUM Trinum & Unum, sicuti est. Quod etiam definit Benedictus XII. in extravag. Benedictus DEVS, ac denique Trident. Sels. 5. in dect. pecc. orig. & Sels. 25. de invoc. SS. tametsi ante ejusmodi definitiones nondum fuerit articulus fidei, ipsorum animas sine labe defunctas immunitate ad DEI visionem in calum recipi: dissonantibus præter plures illius temporis Doctores ipsomet Joanne XXII. Et sane hoc ipsum clarissime attestatur S. scriptura 1. Jo. 3. Similes ei erimus, quoniam videbimus eum, sicuti est. videmus enim per speculum in enigmate, tunc autem facie ad faciem. 1. Cor. 13. Beati mundo corde, quod

niam ipsi DEVM videbunt. Matt. 5. Angeli eorum semper vident faciem Patris. Matt. 18.

Dices primò. Implicat, ut creatus intellectus videat omnia possibilis: ergo etiam implicat, ut videat divinam essentiam, utpote perfectiorem omnibus possibilibus. Secundo oculus corporeus non potest videre substantiam Angelis: ergo neque intellectus creatus potest videre DEUM. Resp. ad primum negando causam & suppositum paritatis: quia quod implicet visio omnium possibilium causa non est objecti perfectio. quia si viderentur in divina essentia, etiam divina essentia & omnipotentia comprehenderetur, prout inf. dicitur. Ad secundum disparitas est: quod substantia intellectualis non contineatur intra adæquatum objectum visus, quod est color & lux. Essentia vero divi contineatur intra latitudinem entis cognoscibilis; quod est adæquatum objectum intellectus. Secunda paritatis ratio est: quod quidquid evidentiâ positiva demonstratur, vel per causam, vel per effectum naturalem demonstratur: sed visio beatifica nec habet sui causam naturalem saltem adæquatam & completam, cum ipsa sit quo ad substantiam supernaturalis, & proximum ipsius principium sit supernaturale lumen gloriæ; sed nec habet aliquem effectum naturalem, ut patet: ergo ratione naturali positivè demonstrari non potest.

ARTICULUS II.

An possibilitas hujus visionis sit evidenter cognoscibilis?

SUMMARI.

1. Datur evidentiâ negativâ possibilis visionis.
2. Quando verum sit, quod finiti ad infinitum nulla proportio?
3. Ex dignitate objecti crescit dignitas actus geometricæ.
4. Nulla est paritas ab impossibilitate videndi omnia possibilis.
5. Quando sit major distantia intellectus creati à DEO, quam Angeli ab objecto corporeo?
6. Positivâ ratio S. D.
7. Et Scoti.
8. Neutra nisi suppositâ revelatione evidenter concluditur.
9. Scriptura & ratio oppugnat positivam evidentiâ.
10. Argumentum à naturali appetitu videndi causam.
11. Nec innato, nec elicitu appetitu naturaliter desideratur clara DEI visio.
12. Non obstante, quod DEVS clarè visus sit hominibus beatitudine.

CONCLUSIO. Negativâ evidentiâ prædictæ visionis possibilitas ostendi potest, solutione videlicet earum, quæ obijci possunt, contradictionum & rationum. Si qua enim foret implicantia, foret ex parte potentia videntis; non ex parte objecti visi: Essentia quippe divina, uti est actus purus, ita ratione sui maximè est intelligibilis, ac visibilis, sed quænam illa foret ex parte potentia?

An primò? quod finiti ad infinitum nulla proportio, visio est finita, Essentia DEI infinita: ergo inter illa nulla proportio: atqui inter visionem & objectum visum debet esse proportio. Sed ut taceam, quod hoc argumentum etiam abstractivam DEI cognitionem tolleret, adeoque nimis probaret. Resp. Finiti ad infinitum nulla est proportio, sub eadem acceptione & nomine; conc. sub diversâ, nego. Itaque nulla est proportio inter DEUM & creaturam in ratione entis & entis, actus & actus: nam esse & actualitas DEI infinites excedit omne esse & actualitatem creaturam: est autem proportio in ratione causa & effectus, actus & objecti, termini & terminabilis, perfectivi & perfectibilis, &c.

An secundò? quod ex dignitate objecti crescat dignitas & perfectio actus; ergo si clarè videretur infinita DEI essentia, etiam visio foret infinita. Sed rursus, omnia priori retorsione. Resp. Crescit ejus perfectio juxta conditionem suæ lineæ, & proportionem geometricam, concedo; juxta conditionem

§. I.
Datur evidentiâ negativâ possibilitatis.
Nota: Aliam esse & dici evidentiâ positivam, aliam negativam. Positiva est, cum medio positivo ac evidenti ratione demonstratur alicujus rei possibilitas. Negativa est, cum evidenter solvantur argumenta possibilitatem oppugnantia, de posteriori loquendo sit.

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. 1.

MEZG
DE
LW
35